

Ka ma Kikwanyo Iye Pwony pi Yub me Cokke

NOVEMBA 2-8

LONYO MA TYE I LOK PA LUBANGA | NIA 39-40

“Moses Olubo Cik pa Jehovah Kore ki Kore”

(Nia 39:32) Yam gutyeko tic i kom kema, en kema me rwatte, kit meno; jo Israel gutyeko tic ducu macalo Rwot ociko ki Moses; gutimo kit meno.

w11 9/1 30 para. 13

Jehovah Tika Ngexo In?

¹³ Pat mada ka iporo ki Moses ma onongo “mwol makato dano ducu ma onongo yam gitye i wi lobo-ni.” (Wel 12:3) En onyuto mwolone kun moko liking i lubo tira pa Jehovah. (Nia 7:6; 40:16) Pe tye gin mo ma nyuto ni Moses obedo ki akalakala i kom kit ma Jehovah timo ki jami nyo cwinye ocwer pi lubo yo pa Jehovah. Me labolle, Jehovah omiyo cik ma lubbe ki yubo kema me woro paka wa i jami mogo matinotino calo, rangi me uci ki wel jarara ma myero obed i kom kema. (Nia 26:1-6) Ka ce laneno mo i dul pa Jehovah mini cik ma nyuto kit me timo gin mo i yo matut mukato kare woko, i cawa mukene twero cwero cwinyi. Jehovah kono ki tungcel, tye lane-no ma pe ki roc, miyo tic dok geno lriticce. Ka en miyo ngec matut, en timo meno pi tyen lok matir. Myero inge ni Moses pe okeco i kom Jehovah pi miyo bote ngec matut, calo iwacci Lubanga tye ka diye nyo genge me tic ki dirone nyo me bedo agonya. Me ka meno, Moses oneno ni lritic “gutimo kit meno” kikome i lubo tira pa Lubanga. (Nia 39:32) Man pud dong onyuto mwolo ya! Moses oniang ni meno obedo tic pa Jehovah dok ni en etye gin tic mamwa ma kitye ka tic kwede wek tic meno ocobbe.

(Nia 39:43) Moses oneno tic ducu, ci nen, gutiyo tic kikome; macalo Rwot onongo oci-ko, gutiyo tic ducu kakare. Ci Moses olamo gum i komgi.

(Nia 40:1, 2) Rwot owaco bot Moses ni, ² “I nino dwe acel i dwe mukwongo, cak guro iye kema, en kema me rwatte.

(Nia 40:16) Moses otimo kit meno kit ma yam Rwot ocike kwede ducu; otimo ducu kit meno.

w05-E 7/15 27 para. 3

Tika Igenne i Jami Ducu?

³ Jo Ibru 3:5 waco ni: “Moses yam obedo lagen i ot pa Lubanga ducu macalo latic.” Pingo Moses onongo lagen? I kare ma Moses tye ka guro kema me woro, ‘en otimo jami ducu kit ma Jehovah ocike kwede; en otimo ducu kit meno.’ (Nia 40:16) Macalo jo ma woro Jehovah, wanyuto ni wan lugen ka walubo cikke. Man kwako medde ki gwoko gennewa ka watye ka wok ki i atematemagwar. Kadi bed kumeno, me nyutone ni wan lugen, pe myero wacung matek ka watye ka wok ki i atematemadongo keken. Yecu owaco ni: “Ngat ma lagen i kom jami matidi mo, bibedo lagen bene i kom jami madwong; ngat ma pe lagen i kom jami matidi mo, pe bibedo lagen bene i kom jami madwong.” (Luka 16:10) Pi meno, myero wabed lugen kadi wa i gin ma waneno ni tidi.

Yenyo Lonyo me Cwiny

(Nia 39:30) Dok gutimo akwaya jabu me la-lukana maleng ki jabu ma giliyo maber, gigoro kome macalo agora i kom agit ni, “Maleng pi Rwot.”

w01-E 2/1 14 para. 2, 3

Tika Itye ka Kwo ma Lubbe ki Dyereni?

² Ento ma lubbe ki kit ma kinyuto kwede i Baibul, “dyere” tyen lokke ngo? Kigonyo nyig lok ni “dyere” ki i nyig lok me leb Ibru ma niange ni “bed pat; pokke woko; a woko.” I kare pa Luicrael ma-con, kitambara ma Lalamdog Madit Aron ruko i wiye onongo tye ki lulukana ma nyuto ni en ‘otyeko dyere woko bot Jehovah,’ lulukana man onongo kiyubo ki jabu mo ma tye apada, dok

kigoro i kome nyig lok mo me leb lbru ma niange ni "Jehovah leng." Man onongo poyo wi lalamdog madit ni myero ogwokke ki timo gin mo keken ma pyedo ot pa Lubanga, pien onongo kiwire ki moo pa Lubangane ma nyuto ni en dong otyeko dyere woko me tic pi Lubanga.—Nia 29:6; 39:30; Lulevi 21:12.

³ Dong nen ka maleng ni dyere obedo gin mo ma pire tek adada. Man nyuto ni ngat moni oye pire kene me bedo latic pa Lubanga, dok myero kwone obed leng. Meno aye oweko lakwena Petero ocoyo ngo ma Jehovah owaco ni: "Wubed jo maleng, pien an aleng." (1 Petero 1:15, 16) Macalo Lukriticayo ma gudyere, watye ki tic ma pire tek me kwo ma lubbe ki dyerewa, myero wabed lugen wa i agikki. Ento dyere pa Lukriticayo kwako gin ango?—Lulevi 19:2; Matayo 24:13.

(Nia 40:34) Lacen pol obino, oumo wi kema me rwatte woko, ci deyo pa Rwot opongo i kema.

w15-E 7/15 21 para. 1

Tika Pire Tek me Ngeyo Anga ma Oneno Ticwa?

I kare ma kityeko guro kema me woro, pol 'oumo wi kema me rwatte meno, ci deyo pa Jehovah opongo i kema woko.' (Nia 40:34) Man onyuto ka maleng cwak pa Jehovah! Itamo ni Bejalel ki Okoliab guwinyo ningi i cawa meno? Kadi bed pe kigoro nyinggi i kom jami ma guyubo, ngene kene ni cwinygi obedo yom me ngeyone ni Jehovah ogoyo laane i kom tutegi ducu. (Car. 10:22) Dok cwinygi obedo yom me nenone ni pud kitye ka tic ki jami ma guyubo-ni pi Jehovah kadi bed mwaki mapol dong okato. Ka kicero Bejalel ki Okoliab i lobo manyen, labongo akalakala mo cwinygi bibedo yom me ngeyone ni kitiyo ki kema me woro-ni pi mwaki 500 kulu!

NOVEMBA 9-15

LONYO MA TYE I LOK PA LUBANGA | LULEVI 1-3

"Pingo Onongo Kimiyo Gityer?"

(Lulevi 1:3) Ka ce dano mo okwanyo gityerre

me gitum awanga ki i kin dyangi, en bityero twon ma kome pe ki mwonyo; en bityero i doggola kema me rwatte, wek Rwot ogame.

(Lulevi 2:1) "Ka ngatti mo okelo gityer me moko kwon me atyera bot Rwot, gityer mere bibedo moko kwon mapwotte. En bionyo iye moo, ci keto iye odok luban,

(Lulevi 2:12) Wutwero kelogi bot Rwot pi gityer me wi mwaka, ento pe wubityerogi i wi keno tyer me bedo gin ma ngwece kur me yomo cwinyi Rwot.

it-2-E 525

Gityer

Gitum awanga. Gitum awanga onongo kimiyo ki pete tere ducu bot Lubanga; ngat ma omiyo gityer meno onongo pe dong ki ringo mo keken. (Por ki Lungol 11:30, 31, 39, 40.) Man onongo bedo macalo kwac bot Jehovah ni ojol gityer me bal ma onongo i kine mukene kimiyo kacel ki gitum awanga. Yecu bene omiyo kwone ducu macalo 'gitum awanga.'

it-2-E 528 para. 4

Gityer

Gityer me moko. Gityer me moko kwon onongo kimiyo kacel ki gityer lakwecwiny, gitum awanga, ki dong gityer me bal, nyo macalo cam mukwongo cek; i kine mukene onongo bene kityero kene. (Nia 29:40-42; Levi 23:10-13, 15-18; Wel 15:8, 9, 22-24; 28:9, 10, 20, 26-28; cura 29) Gityer man onongo nyuto pwoc bot Lubanga pi jami mabeco ma en otimo. Onongo kimiyo gityer man kacel ki moo ki odok luban. Gityer me moko onongo romo bedo moko mapwotte, bel ma kiroyo, mugatti, nyo capat ma kitedo ki moo. Gityer me moko man onongo kiwango mukene i wi keno tyer me gitum awanga, mogo lulamdog gicamo, ki dong ka kitye ka miyone kacel ki gityer lakwecwiny, jo me ot ma gumiyono-ni bene gicamo. (Levi 6:14-23; 7:11-13; Wel 18:8-11) Gityer me moko onongo pe kirubo ki tobi nyo "moo kic" mo keken (nen calo onongo kitye ka lok i kom pig nyig

yat odoro nyo pig nyig yat mo keken ma twero cek mawac).—Levi 2:1-16.

(Lulevi 3:1) “Ka dano mo tyero gitum me gityer lakwecwiny, ka tyero lim ma okwanyo ki i kin dyangi, ma twon nyo ma roya, en bityero i nyim Rwot ma kome pe ki mwonyo.

it-2-E 526 para. 1

Gityer

Gityer lakwecwiny (gityer me kuc). Gityer lakwecwiny onongo nyuto wat maber ma tye i kin lami gityer meno ki Jehovah. Ngat ma omiyo-ni kachel ki jo me ode onongo gicamo kachel (i dye kal me kema me woro; ma lubbe ki tekwaro pa Luicrael, onongo kiyubo bolo i dye kal me kema dok girumo dye kal meno ki bongo, kiyubo ka mo me cam). Lalamdog ma otyero gityer man onongo cito ki ringo mogo, ki dok lulamdog ma gubedo ka tic i kema i nino meno onongo bene kiminigi ringo mogo. Pa Jehovah onongo bedo moo dwolo ma kiwango i wi keno tyer. Remo, ma cung pi kwo onongo kimiyo bot Lubanga macalo mege. Pi meno, onongo bedo calo lulamdog, jo me ot ma gumiyo gityer ki dong Jehovah gitye ka cam kachel, dok onongo nyuto wat maber ma tye i kungi. Onongo kineko ngat mo keken ma ocamo ma kome kikene (ma lubbe ki kit ma kinyuto kwede i te Cik) nyo ka ocamo ringo man ma cawa me camone dong okato woko (ka ma piny lyet iye, onongo cako balle woko). Nongo en opyedo nyo onyuto cac i kom gityer man, pien en ocamo ma kome kikene, nyo ocamo gin ma oballe i wang Lubanga Jehovah, man onongo nyuto ni en pe ki woro pi jami maleng.—Levi 7:16-21; 19:5-8.

Yenyo Lonyo me Cwiny

(Lulevi 2:13) Ibiketo kado i gityer me moko kwon meri ducu; pe ibiweko kado me gicikke pa Lubangani bedo pe i gityer me moko kwon meri; myero ityer kado kachel ki gityer meri ducu.

(Ejekiel 43:24) Ibityero bot Rwot, ki ajwagi gibikiro kado i komgi ka dong gicako tyerogi bot Rwot macalo gitum awanga.

w04-E 5/15 22 para. 1

Wi Lok Madongo ma Kikwanyo ki i Buk pa Lulevi

2:13—Pingo ngat ma tye ka miyo ‘gityer mo keken’ onongo miyo wa kado? Man onongo pe kitimo ni wek gityer meno obed mit. I twok lobo ducu, kitiyo ki kado me gwoko dek wek pe oballe. Dong nen calo onongo kimiyo gityer ducu ki kado me nyutone ni gityer meno pe balle dok pe top.

(Lulevi 3:17) Bibedo cik matwal nio wa i kare pa likwayowu ducu, wa i kabedo ma wubedo iye ducu, ni, pe wucam dwolo nyo remo.”

it-1-E 813

Moo Dwolo

Pingo kimiyo cik meno. I te Cik pa Moses, onongo kineno remo ki moo dwolo calo jami pa Jehovah keken. Remo onongo cung pi kwo, dok Jehovah keken aye twero miyo kwo; pi meno onongo tye pi Jehovah keken. (Levi 17:11, 14) Dwolo onongo kineno calo gin maber loyo ki i kom lee. Dok ka ngat moni otyero dwolo, onongo nyuto ni en ye ni jami mabeco loyo obedo pa Jehovah, ma miyo jami mabup bot jone, dok onongo nyuto ni ngat meno tye ki miti me miyo jami mabeco loyo bot Lubanga. Onongo kiwaco ni kiwango i wi keno tyer macalo “cam” ma “ngwece kur” pi Lubanga pien nyuto cwiny ma Luicrael tye kwede me woro Jehovah ki jami mabeco loyo ma gitye kwede. (Levi 3:11, 16) Ka ngat mo ocamo dwolo, nongo otimo bal i kom jami ma kidyero pi Lubanga dok nongo okwanyo gin ma Jehovah keken aye opore me nongone. Cik onongo waco ni myero kinek ngat mo keken ma ocamo dwolo. Onongo pe kitiyo ki remo i yo mo keken mapat ki me atyera bot Jehovah, ento dwolo onongo kitweri tic kwede i yo mukene mapat, me labolle ka lee moni oto pire kene nyo lee mukene aye oneko.—Levi 7:23-25.

w04-E 5/15 22 para. 2

Wi Lok Madongo ma Kikwanyo ki i Buk pa Lulevi

3:17. Dwolo onongo kineno calo gin maber dok mamit loyo ki i kom lee, pi meno cik ma gengo

Luicrael ki camo dwolo onongo poyo wigii ni jami mabeco loyo obedio pa Jehovah. (Acakki 45:18) Man bene poyo wiwa ni myero wami ki Jehovah gin maber loyo.—Carolok 3:9, 10; Jo Kocolai 3: 23, 24.

NOVEMBA 16-22

LONYO MA TYE I LOK PA LUBANGA | LULEVI 4-5

"Mi Bot Jehovah Gin Maber Loyo"

(Lulevi 5:5, 6) Ka ngat mo otingo alii, ka otimo lok acel mo i kom magi, ci myero otuc bal ma en otimo, ⁶ okel gitumme me tingo alii bot Rwoet pi bal ma en otimo-ni, bwong romo nyo bwong dyel, obed gitum me bal; ci ajwaka bitimo gin lakwany bal ki i kome pi balle.

it-2-E 527 para. 9

Gityer

Gityer me tingo alii. Gityer me tingo alii onongo kimiyo pi bal ma ngat moni otimo, pien alii mo keken bene obedio bal. Ento gityer man onongo kimiyo pi bal mogo ma kite dok pat, dok onongo pat manok ki gityer me bal mukene-ni, pien gityer me tingo alii obedio pi bal ma ngat moni otimo i kom Jehovah nyo i kom rok mere maleng. Gityer me tingo alii onongo kimiyo me kwewo cwiny Jehovah pi bal ma kitimo i kome, nyo ka ngat moni oturo cik ma kimiyo bot rok me Israel wek pe onong pwod pi bal meno.—Por ki Ic 53:10.

(Lulevi 5:7) Ento ka nongo latin romo oloye, ci en bikelo amam aryo nyo litino akuri aryo bot Rwoet me gitumme me tingo alii pi bal ma otimo; acel obed pi gitum me bal, acel pi gitum awanga.

w09-E 6/1 26 para. 3

En Pe Mito ni Watim Gin ma Kato Kerowa

Cik pa Moses onongo nyuto kica pa Jehovah. Cik meno onongo waco ni: "Ento ka nongo latin romo oloye, ci en bikelo amam aryo nyo litino

akuri aryo bot Rwoet me gitumme me tingo alii pi bal ma otimo." (Tyeng 7) Nyig lok ma kigonyo ni "ka . . . oloye" bene twero niange ni "ka cinge pe twero o iye." Ka Laicrael mo lacan ma pe twero nongo romo, ci Lubanga onongo jolo gin ma en twero miyone—amam aryo nyo litino akuri aryo.

(Lulevi 5:11) "Ento ka nongo amam aryo nyo litino akuri aryo oloye, ci bikelo agwata moko kwon acel me moko mapwotte me gityer mere pi bal ma otimo, obed gitum me bal. Pe bio-nyo iye moo pe biketo iye odok luban, pien obedio gitum me bal.

w09-E 6/1 26 para. 4

En Pe Mito ni Watim Gin ma Kato Kerowa

Ento ka ngat moni onongo lacan ma pe twero nongo winyi aryo kono? Cik onongo waco ni: En "bikelo agwata moko kwon acel me moko mapwotte me gityer mere pi bal ma otimo." (Tyeng 11) Pi jo ma lupeko adada, Jehovah onongo jolo kadi gin ma pe ki remo macalo gityer me bal. I lobo Israel, can onongo pe gengo ngat mo keken ki nongo kica pa Lubanga nyo me bedo ki wat maber kwede.

Yenyo Lonyo me Cwiny

(Lulevi 5:1) "Ka dano mo obalo kun owinyo lam ma gilamo i kom Iwak ni dano myero gutuc lok ma gingeyo, ma kun en caden ma oneno nyo oniang lokke, ce pe otuco, bal bidok i wiye.

w16.02 30 para. 14

Nong Pwony ki Bot Jo ma Gubedo Lugen Bot Jehovah

¹⁴ Cwiny me kica twero konyi me moko anga ma omyero iyer me bedo lagen bote mukwongo. Me labolle, itwero bedo ki ngec ni laye lawoti mo otimo bal mo madit adada. Itwero winyo ni myero imedde ki bedo lagen bote, tutwalle ka en tye la-remi nyo wattu mo macok. Ento ka iumo balle woko, nongo ipe lagen bot Lubanga. Ngene kene ni gwoko gennen bot Jehovah omyero obed mu-kwongo. Pi meno, calo Natan, nyut cwiny me kica

ento lok ki tekcwiny. Cuk cwiny ngat meno me yenyo kony ki bot luelda. Ka en pe otimo meno i nge kare mo manok, ci omyero in itit lokke bot luelda wek imedde ki gwoko gennen i bot Lubanga. Ka itimo meno, ci nongo itye lagen bot Jehovah dok bene nongo inyuto cwiny me kica bot ngat meno, pien luelda gibikonye i yo me mwolo.—**Kwan Lulevi 5:1; Jo Galatia 6:1.**

(Lulevi 5:15, 16) “Ka dano mo oturo cik pa Lubanga kun otimo bal ma pe otimo akaka i kom mot mo maleng ma myero en omi bot Rwot, en bikelo gitumme me tingo alii bot Rwot, nyok ma kome pe ki mwonyo ma okwanyo ki i kin romi i wel ma ingolo i cekel me ryal kun ilubo cekel me kabedo maleng, obed gitum me tingo alii.¹⁶ Dok en biculo wang gin ma en obalo iye i kom mot maleng, kun medo iye acel me abic, ci miyo bot ajwaka. Ajwaka bitimo gin lakwany bal ki i kome ki nyok romo me gitum me tingo alii, ci Rwot biweko balle.

it-1-E 1130 para. 2 Lengo

Lee ki Cam ma Kikwanyo ki i Poto. Litino kayo pa dyangi, romi, ki dyegi onongo gitye gin maleng bot Jehovah dok onongo pe kikokogi. Onongo kityerogi bot Jehovah, dok bute mogo kimiyo ki lulamdog. (Wel 18:17-19) Gityer kacel ki mic mo keken ma kimiyo me tyelo kor tic i ot pa Lubanga onongo gubedo gin maleng. Dok cam mukwongo cek ki dul acel me apar bene onongo gubedo gin maleng. (Nia 28:38) Jami ducu maleng bot Jehovah onongo pigi tek dok pe kiterogi tukutuku nyo kitiyo kwedgi me timo gin mo keken. Me labolle, cik madok i kom dul acel me apar. Ka won gang mo dong opoko woko dul acel me apar ki i kom jami ma en tye kwede, me labolle, ngano, ento dok en nyo ngat mo ma i ode okwanyo ngano meno labongo ngeyone ci otedo woko, won gang meno bibedo ki alii pi turo cik pa Lubanga madok i kom jami maleng. Cik onongo waco ni en biculo ka wang jami meno, dok medo pacen 20 i wiye, medo i kom tyero latin

romo ma roc mo pe i kome. Man onongo weko kibedo ki woro matut pi jami maleng ma kimiyo bot Jehovah.—Levi 5:14-16.

NOVEMBA 23-29

LONYO MA TYE I LOK PA LUBANGA | LULEVI 6-7

“Gityer me Miyo Pwoc”

(Lulevi 7:11, 12) “Man aye cik me gityer lakwecwiny ma ngat mo bityero bot Rwot.¹² Ka en tyero pi miyo pwoc, ci bityero, kacel ki gityer me pwoc, capat ma tobi pe iye ma girubo ki moo, capat marep ma tobi pe iye ma gireyo moo i komgi, ki capat ma tobi pe iye me moko kwon mapwotte ma girubo maber ki moo.

w19.11 22 para. 9

Pwony ma Watwero Nongo ki i Buk pa Lulevi

9 Pwony me aryo: Watiyo pi Jehovah pien watye ki pwoc. Wabiniang i kom pwony man ka wawoto ki ngiyo gityer me lakwecwiny ma onongo jo Israel gityero. I buk pa Lulevi, wapwonyo ni Laicrael onongo twero miyo gityer me lakwecwiny “pi miyo pwoc.” (Levi 7:11-13, 16-18) En onongo miyo gityer man, pe ni pien mitte i te cik, ento pien cwinye mito. Man onongo gityer ma ngat moni miyo kun a ki i cwinye pien en maro Lubangane Jehovah. Ngat ma tye ka miyo gityer meno, jo gange, ki lulamdog aye onongo gicamo ringo pa lee ma gityero. Ento jami mogo ki i kom lee meno onongo kityero bot Jehovah keken. Jami mene?

(Lulevi 7:13-15) En bityero bene capat me mugati ma girubo iye tobi kacel ki gitumme me gityer lakwecwiny.¹⁴ I kom magi en bityero capat acel ki i kom gityer acel acel obed gityer bot Rwot; meno bibedo pa ajwaka ma ocoro remo me gityer lakwecwiny.¹⁵ Ringo me gitumme me gityer lakwecwiny pi miyo pwoc gibicamo i nino ma en otyero iye; en pe biweko mo dong nio odiko.

w00-E 8/15 15 para. 15

Gityer ma Onongo Yomo Cwiny Lubanga

¹⁵ Gityer mukene ma ngat moni onongo miyo pien ni cwinye mito aye gityer me lakwecwiny, dok kiloko i kome i buk pa Lulevi cura 3. Kitweri lwo-ngone bene ni “gityer me kuc.” I leb Ibru, nyig lok ni kuc pe kwako mere kare ma lweny nyo gin mo marac pe keken. Buk me *Studies in the Mosaic Institutions* waco ni: “Ki i Baibul, kuc kwako bene bedo ki wat maber ki Lubanga, bedo ki jami me kom ma mitte, ki dong yomcwiny. Pi meno, gityer lakwecwiny pe onongo kimiyo me bedo ki kuc ki Lubanga nyo me yubo wat, calo iwacci cwiny Lubanga onongo pe yom i komgi, me ka meno, gityer man onongo obedo yo me nyuto pwoc bot Lubanga nyo nyuto yomcwiny pi kuc ma tye i kin Lubanga kacel ki jo ma gitye ki cwakke. Lulamdog ki ngat ma omiyo gityer meno onongo gicamo ringo mudong ka kityeko tyero remo ki dwolo bot Jehovah. (Lulevi 3:17; 7:16-21; 19:5-8) Onongo bedo calo ngat ma omiyo gityer man, lulamdog ki Lubanga Jehovah gitye ka cam kacel, dok man onongo nyuto wat maber ki kuc ma tye i kingi.

(Lulevi 7:20) Ento ka ngat mo ocamo ringo me gityer lakwecwiny pa Rwot ma onongo en odoko keni, dano meno wange birwenyo woko ki i kin lutugi.

w00-E 8/15 19 para. 8

Gityer ma Onongo Yomo Cwiny Lubanga

⁸ Ento ngat ma tye ka miyo gityer-ri kono? Cik onongo waco ni ngat mo keken ma tye ka cito i nyim Jehovah myero obed leng dok labongo bal mo keken. Ngat ma kome kikeni pi tyen lok mo keken myero kong omi gityer me tingo alii nyo gityer me bal me nongo cwak pa Jehovah ka wek dong Jehovah ojol gitum awangane nyo gityer lakwecwiny. (Lulevi 5:1-6, 15, 17) Tika wan bene waneno ni pire tek me nongo cwak pa Jehovah kare ducu? Ka wamito ni Lubanga ojol worowa, myero pe wagalle ki yenyo kica pa Lubanga ka waturo cikke. Myero pe wagalle ki yenyo kony kun watiyo ki yo ma Lubanga omiyo

me konyowa—‘luelda me kacokke’ ki dong ‘gityer ma en omiyo me kwanyo balwa,’ ma en aye Yecu Kricito.—Yakobo 5:14; 1 Jon 2:1, 2.

Yenyo Lonyo me Cwiny

(Lulevi 6:13) Mac bibedo ka lyel i wi keno tyer nakanaka, pe myero oto.

it-1-E 833 para. 1

Mac

Me kema me woro kacel ki ot pa Lubanga. Man onongo mac ma kitio kwede me woro i kema ki dong lacen i ot pa Lubanga. Nino ducu, lalamdog madit onongo wango odok oceta i wi keno tyer me wango odok eceta kiryo, odiko ki otyeno. (Nia 30:7, 8) Cik pa Lubanga onongo waco ni mac myero obed ka lyel nakanaka i wi keno tyer me gitum awanga. (Levi 6:12, 13) I tekwaro pa Lujudaya, onongo kiwaco ni Lubanga aye ocako te mac me keno tyer-ri wa con i yo me tango, ento kadi bed lok meno onongo onya i kin piny, Ginacoya pe cwako lok-ke. Ma lubbe ki cik mu-kwongo ma Jehovah omiyo ki Moses i kare ma kiketo lulamdog i dog ticgi, awobe pa Aron ‘gu-moko mac i wi keno tyer, ci gucano yen kikore i wi mac meno’ ma peya guketo gityer me acel i wi keno tyer. (Levi 1:7, 8) Ento ma mac oa ki bot Jehovah ci owango gityer ma i wi keno tyer-ri onongo dong kiketo lulamdog woko i dog ticgi dok bene onongo dong kityeko miyo gityer mu-kwongo i wi keno tyer meno. Pi meno, mac ma oa ki i pol i yo me tango-ni aye pe ocako te mac ma i wi keno tyer-ri, ento “owango gitum awanga ki dwolo ma i wi keno tyer.” Dong man nyuto ni mac ma omedde ki lyel i wi keno tyer-ri obedo mac ma oa ki bot Lubanga kacel ki mac ma onongo dong kimoko woko con i wi keno tyer. (Levi 8:14-9:24) I yo acel-lu, mac bene oa ki bot Jehovah i yo me tango ci owango gityer ma i wi kene tyer cutcut ma Solomon otyeko lega me dyero ot pa Lubanga.—2Tekwaro 7:1; nen bene Lungol 6:21; 1Luker 18:21-39; 1Tekwaro 21:26 pi labol mukene ma nyuto kit ma Jehovah otiyo kwede ki mac i yo me tango me jolo gityer pa luticce.

(Lulevi 6:25) “Wac bot Aron ki awobene ni, Man aye cik me gitum me bal. I kabedo ma gineko iye gitum awanga-ni, en aye gibineko iye gitum me bal i nyim Rwot; en gin maleng makato.

si-E 27 para. 15

Buk me 3 me Baibul—Lulevi

¹⁵ (3) Gityer me bal onongo kimiyo pi bal ma pe kitimo akaka, nyo pi bal ma kitimo pi roc ma wkiye kwede. Lee ma kimiyo pi gityer man onongo patpat dok ma lubbe ki anga ma otimo bal meno —bal pa lalamdog, pa lwak ducu me Israel, pa ludongo ma onongo giloyo jo Israel, ki dong pa dano ata-ni. Onongo tye macalo cik ni ngat ma obalo myero omi gityer me bal, man nyuto ni gityer me bal dok pat ki gitum awanga nyo gityer lakwecwiny ma ngat moni yero pire kene me miyone.—4:1-35; 6:24-30.

NOVEMBA 30—DECEMBA 6

LONYO MA TYE I LOK PA

LUBANGA | LULEVI 8-9

“Lanyut me Cwak pa Jehovah”

(Lulevi 8:6-9) Ci Moses okelo Aron ki awobene, olwokogi ki pii. ⁷ Oruko Aron ki kanyi, otweyo pyere ki kitambara latwe pyer, ka dok oruke ki jor, oketo epod i kome, otweyo pyere ki ceme me epod ma gicweyo ki diro, otweyo, orido kwede i kome, ⁸ Oketo kicca kor i kore, ka dok oketo Urim ki Tumim i kicca kor. ⁹ Odwalo kitambara me adwala i wiye, ka otweyo akwaya jabu i kom kitambara me wic, i nyime, me bedo lalukana maleng, macalo yam Rwot ociko ki Moses.

(Lulevi 8:12) Oonyo moo i wi Aron, owire kwede pi kwerone.

it-1-E 1208 para. 8

Keto Lulamdog i Dog Ticgi

Moses olwoko Aron ki awobe pa Aron, Nadab, Abiu, Eleajar, ki dong Itamar (nyo gwok owaccigi

ni gulwokke) kun gitiyo ki otako mola ma onongo tye i dye kal me kema ci oruko Aron ki bongo me deyo pa lalamdog madit. (Wel 3:2, 3) Bongo me deyo ma Aron oruko-ni onongo nyuto kit tic ma en bitimone. I nge meno, Moses olonyo kema me woro ki jami ducu ma iye kacel ki keno tyer me wango gityer, ki dong otako kacel ki jamine ducu. Man nyuto ni onongo dong kidyerogi woko pi tic pa Lubanga keken. Me agikki, Moses owiro Aron kun onyo mo i wiye.—Levi 8:6-12; Nia 30:22-33; Jab 133:2.

(Lulevi 9:1-5) I nino me aborone Moses olwongo Aron ki awobene ki ludongo pa jo Israel, ² ci owaco bot Aron ni, “Kwany wod twon, pi gitum me bal, ki nyok romo pi gitum awanga, ma pe komgi ki mwonyo ducu, wek ityergi i nyim Rwot. ³ Dok iwac bot jo Israel ni, ‘Wukwany nyok dyel pi gitum me bal, wod twon ki latin romo ma ditogi mwaka acel acel ma pe komgi ki mwonyo ducu, pi gitum awanga, ⁴ ki twon ki nyok romo pi gityer lakwecwiny, me atuma i nyim Rwot, ki gityer me moko kwon ma girubo ki moo; pien Rwot binen botwu tin.’ ⁵ Gukelo gin ma Moses ociko i nyim kema me rwatte; ci lwak ducu gunyiko cok, gucung i nyim Rwot.

it-1-E 1208 para. 8

Keto Lulamdog i Dog Ticgi

I nino me aborone, ma dong kityeko yubogi maber pi ticgi manyen-ni, lulamdog gucako ticgi pi tyen mukwongo (labongo kony pa Moses), gin gumiyo gityer me kwanyo bal pa rok me Israel ducu, man tutwalle onongo pe tye me kwanyo roc ma gutimo pi bal alaka keken, ento bene pi bal ma onongo gutimo me woro cal latin dyangngi, dok bal man ocwero cwiny Jehovah adada. (Levi 9:1-7; Nia 32:1-10) Ma dong gutyeko ticgi mukwongo man macalo lulamdog manyen, Jehovah onyuto cwakke i komgi dok omoko ticgi manyen-ni ki cwalo mac i yo me tango, dok labongo akalakala mo, mac man oa ki i wii me pol ma onongo tye i wi kema me woro. Mac man

owango gityer ma onongo pud odong i wi keno tyer.—Levi 9:23, 24.

(Lulevi 9:23, 24) Lacen Moses ki Aron gudonyo i kema me rwatte; ka gukatti woko, ci gulamo gum i kom Iwak, ci deyo pa Rwot onen bot Iwak ducu.²⁴ Ka mac oa ki i nyim Rwot obino owango gitum awanga ki dwolo ma i wi keno tyer, otyeko woko ducu. Ka Iwak ducu oneno gudange ki woo, gupoto piny aryeba ic.

w19.11 23 para. 13

Pwony ma Watwerero Nongo ki i Buk pa Lulevi

¹³ Pwony me angwen: Jehovah tye ka goyo laane i kom but dulle ma i lobo. Tam kong gin mutimme i mwaka 1512 K.M.P. i kare ma kiyubo kema me woro i te Got Cinai. (Nia 40:17) Moses odoro yub me kwero Aron ki awobene macalo lulamdog. I nge meno jo Israel gugure kacel me neno ka lulamdog manyen magi gityero gitumgi mukwongo. (Levi 9:1-5) Jehovah onyuto cwakke pi lulamdog manyen-ni ning? I kare ma Moses ki Aron gitye ka lamo gum i kom Iwak, Jehovah ocwalo mac obino owango gitum ma onongo pud odong i wi keno tyer.—**Kwan Lulevi 9:23, 24.**

Yenyo Lonyo me Cwiny

(Lulevi 8:6) Ci Moses okelo Aron ki awobene, olwokogi ki pii.

w14 11/1 13 para. 6

Gin Mumijo Omyero Wabed Leng

⁶ Cik ma onongo waco ni lulamdog me Israel gugwok lengo me komgi-ni pire tek bot jo pa Jehovah i kare-ni. Jo ma wakwano Baibul kwedgi pol kare gineno lengo me kabedowa me woro Jehovah ki kit ma warukke kwede maleng. Ento, lengo pa lulamdog konyowa me niang ni ngat mo keken ma mito ito i wi got me woro Jehovah myero “cwinye [obed] leng.” (**Kwan Jabuli 24:3, 4; Icaya 2:2, 3.**) Ka watiyo pi Lubanga, ci omyero wanen ni tamwa, cwinywa kacel ki komwa leng. Man mito ni wabed ka ngine kekenwa kare ki kare, i ngeye jo mogo myero gutim alokaloka ma-

dit wek gubed leng. (2 Kor. 13:5) Me labolle, ka ngat ma onongo batija bedo ka neno jami ma tugo miti me buto akaka, en myero openye kekene ni, ‘Tika atye ka tute me bedo leng?’ Ngat meno myero onong kony wek ogik kodi timme marac-ci woko.—Yak. 5:14.

(Lulevi 8:14-17) Lacen okelo twon me gitum me bal, ci Aron ki awobene guketo cinggi i wi twon me gitum me bal.¹⁵ Moses oneko, ogwe-lo remone ci oreyo i kom ten keno angwen me keno tyer ki lwet cinge orumo kome ducu, olo-nyo kwede keno tyer, okwero pi kwanyo bal ki i kome.¹⁶ Dok Moses okwanyo dwolo ducu ma i kom jam iye, ki okene ma i kom cwiny, ki olang aryo ki dwologi ducu, owangogi i wi keno tyer.¹⁷ Ento ringo twon-nu ki pyenne ki wee iye owango awanga ki mac woko wa i nge gony, macalo yam Rwot ociko ki Moses.

it-2-E 437 para. 3

Moses

Lubanga oketo Moses me bedo lakub kin En ki Luicrael ma onongo gitye ka moko gicikke me Cik. Pe tye ngat mo keken ma obedo ki wat macok ki Lubanga calo Moses mapat ki Yecu Kricito, ma onongo tye Lakub kin dano ki Lubanga i te gicikke manyen. Moses okiro remo me gityer i kom buk me gicikke ma onongo tye ka cung pi Jehovah, ki dok okiro remo meno bene i kom dano (ngene kene ni magi gubedo ludongo me Israel ma onongo gitye ka cung pi rok ducu me Israel). En okwano lok ma i buk me gicikke bot Iwak, ci Iwak gugamo ni: “Lok ducu ma Rwot [Jehovah] owaco wabitiyo.” (Nia 24:3-8; Ibru 9:19) Macalo lakub kin dano ki Jehovah, Moses obedo ki mot me doro wi tic me guro kema me woro kacel ki jami ducu ma onongo kibitic kwede i iye kit ma Jehovah ociko kwede ki dong me keto lulamdog i dog ticgi, en bene olonyo kema me woro dok owiro Aron macalo lalamdog madit ki moo ma kite dok pat. I nge meno en oneno wi tic pa lulamdog manyen-ni i kare ma gitye ka miyo gityergi mukwongo.—Nia cura 25-29; Levi cura 8, 9.